

Raad van de
Europese Unie

**Brussel, 29 mei 2018
(OR. en)**

9507/18

**RECH 241
COMPET 384**

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	29 mei 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	8940/1/18 REV1 RECH 183 COMPET 310
Betreft:	Conclusies van de Raad, getiteld "Kenniscirculatie in de EU versnellen"

In bijlage dezes gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad getiteld: "Kenniscirculatie in de EU versnellen", die de Raad op 29 mei 2018 tijdens zijn 3620e zitting heeft aangenomen.

CONCLUSIES VAN DE RAAD

KENNISCIRCULATIE IN DE EU VERSNELLEN

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

HERINNEREND AAN:

- het gegeven dat een van de doelstellingen van de Unie bestaat in het versterken van haar wetenschappelijke en technologische grondslagen door de totstandbrenging van een Europese onderzoeksruimte waarbinnen onderzoekers, wetenschappelijke kennis en technologieën vrij circuleren;
- de conclusies van de Europese Raad van 13 en 14 maart 2008, waarin de lidstaten en de EU worden opgeroepen de belemmeringen voor het vrije verkeer van kennis weg te nemen door een "vijfde vrijheid" te creëren¹;
- zijn conclusies van 29 mei 2015 over open, gegevensintensief en in een netwerk ondergebracht onderzoek als aanjager van snellere en ruimere innovatie ², waarin de Raad de mening is toegedaan dat openheid van onderzoeksgegevens verder zou kunnen bijdragen tot het efficiënter gebruik van overheidsfinanciering en onderstreept dat het achterhaalbaar, toegankelijk, waardeerbaar, herbruikbaar en interoperabel maken van gegevens aanzienlijk zou bijdragen tot het innovatiepotentieel en de ontwikkeling van nieuwe mogelijkheden voor het bedrijfsleven;

¹ Doc. 7652/1/08.

² Doc. 9360/15.

- zijn conclusies van 27 mei 2016 over "De transitie naar 'open wetenschap'"³, waarin de Raad onderkent dat onnodige wettelijke, organisatorische en financiële belemmeringen voor de toegang tot resultaten van met overheidsmiddelen gefinancierd onderzoek zo veel mogelijk en voor zover van toepassing moeten worden weggewerkt, om een optimale kennisdeling te bewerkstelligen, waar nodig rekening houdend met de noodzaak van exploitatie van de resultaten; waarin hij onderstreept dat het optimaal hergebruik van onderzoeksgegevens moet worden gebaseerd op het beginsel "zo open als mogelijk, zo gesloten als nodig"; en waarin het belang wordt benadrukt van het duurzaam houden op lange termijn van onderzoeksinfrastructuur en wordt verzocht een doelgericht actieplan op te stellen;
- zijn conclusies van 27 mei 2016 over "KP7 en de toekomstige vooruitzichten: investeringen in onderzoek en innovatie voor groei, werkgelegenheid en oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen"⁴, waarin wordt erkend dat de Commissie en de lidstaten moeten streven naar een beter gebruik van andere EU-fondsen om onderzoeks- en innovatieprojecten te ondersteunen en te zorgen voor de benutting verderop in de keten van onderzoeksresultaten voor verhandelbare producten, diensten en sociale innovaties;
- zijn conclusies van 27 mei 2016 over "Onderzoeks- en innovatievriendelijke regelgeving"⁵;
- zijn conclusies van 29 november 2016 over "Maatregelen ter ondersteuning van beginnende onderzoekers, ter vergroting van de aantrekkelijkheid van wetenschappelijke loopbanen en ter bevordering van investeringen in menselijk potentieel op het gebied van onderzoek en ontwikkeling"⁶ waarin de Raad benadrukt dat nieuwe generaties onderzoekers uitgerust moeten zijn met de juiste vaardighedenmix waarbij de nadruk ligt op gebruik van digitale technologieën, ondernemerschap en kennisoverdracht, evenals op onderzoeksintegriteit en open wetenschap;

³ Doc. 9526/16.

⁴ Doc. 9527/16.

⁵ Doc. 9510/16.

⁶ Doc. 15013/16.

- zijn conclusies van 1 december 2017, getiteld "Van de tussentijdse evaluatie van Horizon 2020 naar het negende kaderprogramma"⁷ waarin de Raad het belang benadrukt van doeltreffende verspreiding en benutting van resultaten op het gebied van onderzoek en innovatie; erkent dat het Europese concurrentievermogen afhangt van het effectief laten circuleren van nieuwe ideeën en kennis, en het belang onderstreept van meer synergie tussen de verschillende financieringsinstrumenten van de EU;
- het advies van het CEOR van 7 juli 2017 over de tussentijdse evaluatie van Horizon 2020 en de voorbereidingen voor het volgende kaderprogramma (KP)⁸, waarin het CEOR erkent dat KP's gevolgen hebben op velerlei gebieden, gaande van wetenschap en samenleving tot bedrijfsleven en cultuur, maar van mening is dat de "productiviteitsparadox"⁹ die in Europa wordt waargenomen, deels te wijten is aan de trage verspreiding van innovatie in de samenleving;
- de mededeling van de Commissie van 11 januari 2018 over de "Tussentijdse evaluatie van Horizon 2020: maximaliseren van de impact van EU-onderzoek en -innovatie"¹⁰, waarin wordt benadrukt dat moet worden voortgebouwd op de vooruitgang die is geboekt bij het openlijk toegankelijk maken van de wetenschappelijke publicaties en gegevens die door Horizon 2020 zijn gegenereerd, voor de bredere wetenschappelijke gemeenschap en het grote publiek;
- de aanbevelingen van de groep op hoog niveau van innovatoren over de oprichting van een Europese Innovatieraad, waarin wordt benadrukt dat snellere kennisverwerving dient te worden gefaciliteerd;
- de bijdrage van de Commissie en die van het Esfri (Europees Strategieforum voor onderzoeksinfrastructuren) en andere relevante belanghebbenden aan het debat over de duurzaamheid op de lange termijn van onderzoeksinfrastructuren; er wordt nota genomen van de bespreking over de prioritaire acties tijdens de belangrijke conferentie van het Bulgaarse voorzitterschap "*Research Infrastructures beyond 2020 – sustainable and effective ecosystem for science and society*" (Onderzoeksinfrastructuren na 2020 - een duurzaam en efficiënt ecosysteem voor wetenschap en samenleving);

⁷ Doc. 15320/17.

⁸ CEOR 1207/17.

⁹ Europese Commissie: "*The economic rationale for public R&I funding and its impact*" (*economische gronden voor en effecten van overheidsfinanciering van onderzoek en innovatie*), 2017

¹⁰ Doc. 5271/18.

Kennisoverdracht met het oog op een zo groot mogelijk effect van onderzoek en innovatie (O&I)

1. IS VAN OORDEEL dat de EU de relevante wetenschappelijke en technologische kennis die zij produceert, ten volle moet benutten en ervoor moet zorgen dat de resultaten van O&I-projecten doeltreffender aan de samenleving en de bedrijfswereld worden overgedragen, teneinde het effect van investeringen in O&I te maximaliseren en de EU-meerwaarde van het kaderprogramma nog te versterken; ONDERSTREEPT het belang van steun aan fundamenteel onderzoek en stimulansen voor samenwerkingsprojecten inzake O&I en innovatiesamenwerking, met name zodat de grondslag wordt gelegd voor nieuwe oplossingen en de innovatiekracht van Europa wordt versterkt, alsmede geleidelijke en baanbrekende innovatie die zich vanuit de basis ontwikkelen en onderzoeksinspanningen, onder meer door het midden- en kleinbedrijf (mkb/kmo's);
2. VRAAGT de Commissie om voor het volgende kaderprogramma een monitoring- en evaluatiekader te ontwikkelen dat het mogelijk maakt te volgen hoeveel vorderingen er worden gemaakt in de richting van een effect op programmaniveau op korte, middellange en lange termijn; IS VAN OORDEEL dat de benadering om het effect en innovatie te faciliteren moet worden afgestemd op de bijzonderheden van elk instrument;
3. IS ZICH BEWUST van het essentiële belang van kenniscirculatie en -overdracht voor een efficiënte Europese onderzoeksruimte. BEKLEMT OONT het belang van door nieuwsgierigheid gedreven, grensverleggend onderzoek voor de ontwikkeling van baanbrekend wetenschaps- en innovatiekapitaal. MERKT OP dat de Europese Onderzoeksraad in dit verband een centrale rol speelt, omdat deze fungeert als katalysator voor dit soort onderzoek, en WIJST OP de bijdrage van de Marie Skłodowska-Curie-acties met het oog op de kenniscirculatie- en overdracht binnen de EU; MOEDIGT de Commissie AAN om het laatstgenoemde instrument verder te versterken met het oog op de wetenschappelijke topkwaliteit van onderzoekers en de kenniscirculatie in de EU;

4. VERZOEKT de lidstaten om de inspanningen op te voeren om beste praktijken inzake kennisoverdracht te bestuderen en te delen, bijvoorbeeld door nationale en regionale O&I-programma's beter toegankelijk te maken voor innovators en burgers en door de samenwerking tussen de academische wereld en het bedrijfsleven te bevorderen; WIJST EROP dat de verbanden tussen het bedrijfsleven, met inbegrip van het mkb, en onderzoek van wezenlijk belang zijn voor de toepassing en ingebruikneming op de markt en voor het omzetten van kennis in nieuwe producten en diensten, en dat het tot stand brengen, opschalen en onderling verbinden van onderzoeks- en opleiding- en innovatiehubs in de hele EU het innovatie-ecosysteem zou kunnen versterken; WIJST op de bijdrage van cruciale ontsluitende technologieën, waaronder ICT, voor het industriële concurrentievermogen en leiderschap van de EU;
5. VRAAGT de Commissie te bevorderen dat de beginselen en maatregelen van haar aanbeveling van 2008 betreffende het beheer van intellectuele eigendom bij kennisoverdracht en de code van goede praktijken voor universiteiten en andere publieke onderzoeksorganisaties¹¹ worden toegepast, en samen met de lidstaten de bekendheid met die aanbevelingen te verbeteren, en in voorkomend geval stimulansen voor te stellen opdat deze aanbeveling wordt toegepast teneinde het effect van O&I via kennisoverdracht een verdere impuls te geven; en VERZOEKT de Commissie onderzoek te doen naar nieuwe oplossingen voor het tot stand brengen van netwerken van demonstratie- en proefprojectfaciliteiten in heel Europa waar bedrijven, en met name het mkb, hun nieuwste slimme producten en productiesystemen kunnen uitproberen, zodat nieuwe technologieën doeltreffender ingang vinden;
6. VERZOEKT de Commissie, in overeenstemming met de aanbevelingen van de groep op hoog niveau inzake het optimaal benutten van het effect van de O&I-programma's van de EU en het verslag van de werkgroep open wetenschapsvaardigheden om de mogelijkheden te bekijken om ervoor te zorgen dat het volgende kaderprogramma de steun voor het ontwikkelen van vaardigheden en competenties in door de EU gefinancierde projecten versterkt;

¹¹ http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/ip_recommendation_en.pdf

7. VERZOEKT de Commissie het innovatiepotentieel regelmatig te monitoren en beleidsmaatregelen en instrumenten te propageren voor het gebruik van de resultaten van de projecten van de kaderprogramma, onder meer door het bundelen van de complementaire resultaten of de innovatieradar; VRAAGT de Commissie in dit verband om een verspreidings- en benuttingsstrategie te ontwikkelen en tot uitvoering te brengen om de beschikbaarheid en het gebruik van resultaten van O&I-projecten verder uit te breiden en ervoor te zorgen dat deze sneller in gebruik worden genomen, met bijzondere aandacht voor open access-clausules en clausules inzake intellectuele-eigendomsrechten in subsidieovereenkomsten, om het algehele effect van de kaderprogramma's te bevorderen;

Openheid en verspreiding van data en mobiliteit van onderzoekers

8. ONDERSTREEPT dat het voor het ondersteunen van het Europese concurrentievermogen en de Europese welvaart absoluut noodzakelijk is dat onderzoeksresultaten toegankelijker worden en meer worden verspreid ten behoeve van de samenleving, zodat de resultaten beter ingang vinden bij Europese onderzoekers, innovators, onderzoeksorganisaties en de bedrijfswereld, met name het mkb, alsmede dat er betere randvoorwaarden voor onderzoek en innovatie tot stand komen;
9. IS VERHEUGD over de inspanningen die de Commissie heeft geleverd om de informatie over de data en resultaten van O&I-projecten publiek beschikbaar te stellen via de Europese open wetenschapscloud, het Horizon 2020-dashboard, CORDIS en via het officiële verspreidingsportaal van de Commissie voor O&I-resultaten en -data die afkomstig zijn van projecten die binnen alle kaderprogramma's zijn gefinancierd;

10. BENADRUKT dat het bewerkstelligen en aanmoedigen van open toegang tot de resultaten van met overheidsmiddelen gefinancierd onderzoek, zoals open toegang tot publicaties en onderzoeksgegevens die "FAIR"¹² zijn, alsmede het optimaal verspreiden en benutten van kennis, belangrijke randvoorwaarden zijn voor het vergroten van het concurrentievermogen en de groei in Europa; ONDERKENT de rol van onderwijs en een leven lang leren, dat tevens het opstellen behelst van gerichte vaardighedenagenda's, met name in verband met open toegang, databeheer en -verwerking en intellectuele-eigendomsrechten. VRAAGT de lidstaten en de Commissie om voor deelnemers aan het kaderprogramma, onderzoekers en innovators de noodzakelijke opleidingsschema's en stimulansregelingen te steunen en toe te passen opdat zij hun resultaten en data beschikbaar stellen voor gebruik en hergebruik;
11. PLEIT VOOR loopbaanplanning voor onderzoekers met inbegrip van transnationale en intersectorale mobiliteit als onderdeel van hun voortdurende professionele ontwikkeling en als een van de sleutelfactoren voor het verspreiden van hun kennis. ONDERKENT dat open wetenschap en het benutten van het mondiale data-ecosysteem nieuwe vaardigheden vergen voor onderzoekers en andere gebruikers van data, evenals prikkels en beloningen; ROEPT de lidstaten en de Commissie op om kenniscirculatie te steunen door mobiliteit en opleiding van onderzoekers in de praktijk te brengen en verder te verbeteren, en tegelijk te zorgen voor goede monitoring, via de Marie Skłodowska-Curie-acties, COST, Erasmus+ en initiatieven zoals EURAXESS, HRS4R en RESAVER;

¹² Gegevens die FAIR zijn: vindbaar, beschikbaar, interoperabel en herbruikbaar (findable, available, interoperable and reusable)
http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf

Randvoorwaarden en synergieën tussen EU-programma's

12. BENADRUKT hoe belangrijk het is dat wordt gezorgd voor **open toegang** tot onderzoeksresultaten, zodat het gebruik ervan wordt bevorderd en zodat innovators, onderzoeksinstituten en ondernemingen in alle lidstaten kunnen innoveren; ONDERSTREEPT dat Europese, nationale, regionale en lokale overheden het multiplicatoreffect van innovatie positief kunnen beïnvloeden door de eengemaakte markt en de innovatiewaardeketen te versterken; door publiek-private samenwerking en mogelijkheden voor snellere commercialisering te bevorderen; en door gunstige randvoorwaarden voor onderzoek en innovatie te bedenken, te ontwerpen en tot stand te brengen, onder meer passende regels voor staatssteun en innovatiebevorderlijke regelgeving, bijvoorbeeld via innovatie-overeenkomsten en de toepassing van het innovatiebeginsel;
13. BENADRUKT in dit verband dat het voor meer kenniscirculatie cruciaal is dat een juist evenwicht wordt gevonden tussen het beschermen van intellectuele-eigendomsrechten en het verspreiden van kennis via open toegang;
14. WIJST ER OPNIEUW OP hoe belangrijk het is de synergieën tussen Horizon 2020 en andere relevante EU-programma's, zoals de Europese structuur- en investeringsfondsen en Erasmus+, te benutten. Die synergieën kunnen het pad effenen voor de opbouw van veerkrachtige regionale economieën, omdat zij bijdragen tot het integreren van grensverleggende onderzoeksresultaten in onderwijs- en opleidingsactiviteiten en bevorderen dat kennis wordt gecirculeerd en in de praktijk wordt gebracht met als uiteindelijk doel de positieve overloopeffecten tussen onderzoeksorganisaties, universiteiten, industrieën en samenlevingen in heel Europa te bevorderen;

15. IS daarom VAN MENING, zoals reeds is verklaard in de Raadsconclusies van december 2017¹³, dat bij het opstellen van de regels voor het volgende KP en voor de Europese structuur- en investeringsfondsen, alsmede alle andere relevante EU-programma's, op het niveau van zowel programma-ontwerp als programma-uitvoering van meet af aan moet worden gelet op synergie, samenhang, verenigbaarheid en complementariteit en moet worden gestreefd naar aanzienlijke vereenvoudiging en meer gebruikersvriendelijkheid voor begunstigden. Dit kan bijdragen tot een betere verspreiding van informatie over steun uit alle EU-financieringsbronnen en tot een meer diepgaand effect;

Langetermijnduurzaamheid van onderzoeksinfrastructuur

16. IS VAN OORDEEL dat onderzoeksinfrastructuur een onmisbare rol speelt in kennisbevordering en -circulatie, omdat zij bijdraagt tot wetenschappelijke topkwaliteit en onderzoekers in staat stelt om deel te nemen aan grensoverschrijdende onderzoeksactiviteiten, en WIJST EROP dat data van hoge kwaliteit mede dankzij onderzoeksinfrastructuur tot stand komen;
17. ONDERKENT de positieve rol die het Esfri speelt bij het ontwikkelen van ultramoderne onderzoeksinfrastructuur in Europa en BENADRUKT dat het landschap van pan-Europese onderzoeksinfrastructuur nog verder moet worden versterkt en geconsolideerd met het oog op de langetermijnduurzaamheid ervan [...];
18. ONDERSREEPT dat het belangrijk is dat in het Esfri-kader verder werk wordt gemaakt van een beter afgestemde besluitvorming inzake het tot stand brengen van en deelnemen aan Esfri-onderzoeksinfrastructuur, met name door ervaring uit te wisselen over de procedures voor nationale stappenplannen en de praktijken inzake nationale begrotingslijnen;

¹³ Conclusies van 1 december 2017 getiteld: "Van de tussentijdse evaluatie van Horizon 2020 naar het negende kaderprogramma" (15320/17).

19. BENADRUKT dat menselijke middelen en opleidingsvaardigheden belangrijk zijn als sleutelfactoren voor het succes van onderzoeksinfrastructuur en ONDERKENT dat onderzoeksinfrastructuur sterker moet inzetten op een op dienstverlening gerichte benadering; VERZOEKT de lidstaten en de Commissie om in het kader van Esfri een gemeenschappelijke benadering te ontwikkelen voor het monitoren van de prestaties ervan, en VERZOEKT de pan-Europese onderzoeksinfrastructuur die benadering op vrijwillige basis op te nemen in hun governance en opties te bezien om hieraan bij te dragen door het gebruik van kernprestatie-indicatoren;
20. ONDERSTREEPT hoe belangrijk het is dat daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van de Europese structuur- en investeringsfondsen en het Europees Fonds voor strategische investeringen om steun te verlenen aan pan-Europese onderzoeksinfrastructuur met het oog op het ongedaan maken van onevenwichtigheden in O&I in de Europese Unie. VERZOEKT in dit verband de lidstaten en de Commissie na te gaan of deze programma's op een meer samenhangende wijze kunnen worden aangewend en of transnationale medegefinancierde O&I-activiteiten kunnen worden ontwikkeld om met name steun te verlenen aan de opbouw en de werking in de eerste fase, waaronder de inbedrijfneming¹⁴, van pan-Europese onderzoeksinfrastructuur;
21. VRAAGT de Commissie en de lidstaten om, voortbouwend op het Europees Handvest voor toegang tot onderzoeksinfrastructuur, nieuwe maatregelen te onderzoeken om de Europese onderzoeksinfrastructuur breder toegankelijk en betaalbaarder te maken, en zodoende een gemeenschappelijk transparant toegangsbeleid te ontwikkelen, onder meer om de opleiding en de vaardigheden van onderzoekers te verbeteren en grensoverschrijdende toegangsregelingen tot stand te brengen, bijvoorbeeld op basis van medefinanciering;

¹⁴ Proces waarbij een onderdeel, faciliteit of fabriek (geïnstalleerd, of (bijna) voltooid) wordt getest om na te gaan of het functioneren ervan spoort met de doelstellingen of specificaties van het ontwerp.